

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๖/๒๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส10812 *คค*
วันที่ : ๑5491/56 *ส. / ก.*
วันที่ : 21 ต.ค. 56 เวลา : 16:32

มอด 1/263
2/๓๑๑
17.30น

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก กทม.๑๐๑๐๐

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความเห็นชอบการลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๑๐๐๓/๑๐๐๕
ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖
๒. ความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบกและคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๑๐๐๓/๙๕๔
ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖
๔. แบบตรวจสอบเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี (Checklist)

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบการลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้น่าจะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (เอสแคป) ได้มีข้อมติที่ ๖๖/๔ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เสนอให้มีการพัฒนาความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบก เพื่อบูรณาการระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบและโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยเอสแคปได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การประชุมระดับอนุภูมิภาค และการประชุมเฉพาะกิจ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงร่างความตกลงดังกล่าว จนกระทั่งเอสแคปได้มีข้อมติที่ ๖๙/๗ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ให้การรับรองร่างความตกลงฉบับสุดท้าย และกำหนดจะมีพิธีลงนามความตกลง ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีขนส่งเอเชีย สมัยที่ ๒ ซึ่งจะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๔-๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ

๑.๒ เอสแคปได้จัดให้มีการลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลมาแล้ว ๒ เรื่อง ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนามความตกลงทั้ง ๒ เรื่อง ได้แก่

(๑) ความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงข่ายทางหลวงเอเชีย ลงนามเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๗ ณ นครเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นผู้ลงนามความตกลงฯ ในนามรัฐบาลไทย เริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘

(๒) ความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงข่ายทางรถไฟสายเอเชีย ลงนามเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ณ เมืองปูซาน สาธารณรัฐเกาหลี โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นผู้ลงนามความตกลงฯ ในนามรัฐบาลไทย เริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

/๒. เหตุผลความจำเป็น ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบกเป็นการลงนามหนังสือสัญญาในนามรัฐบาลไทยกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการลงนามเข้าเป็นภาคีและการจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็มให้แก่ผู้ลงนามหนังสือสัญญาที่มีใช้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เอสแคปกำหนดจะมีพิธีลงนามความตกลงฯ อย่างเป็นทางการ ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีขนส่งเอเชีย สมัยที่ ๒ ซึ่งจะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๔-๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ ซึ่งเอสแคปขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลไทยดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ เพื่อลงนามความตกลงฯ พร้อมทั้งยื่นสัตยาบันสารในวันดังกล่าว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบความตกลงฯ ภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินการได้ทันตามกำหนดการประชุมข้างต้นต่อไป

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบกซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (เอสแคป) ในการประชุมประจำปี สมัยที่ ๖๙ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๖ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความตั้งใจของสมาชิกเอสแคปต่อการพัฒนาท่าเรือบกที่มีความสำคัญระดับชาติ เพื่อบูรณาการระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบและโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ โดยมีการนำเสนอในเรื่องต่างๆ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ คำนิยามศัพท์และการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) ท่าเรือบก (Dry Port) ในความตกลงนี้หมายความว่า สถานที่ภายในแผ่นดินที่เป็นเสมือนศูนย์โลจิสติกส์ซึ่งเชื่อมต่อกับรูปแบบการขนส่ง ๑ รูปแบบหรือมากกว่า ใช้สำหรับการขนถ่าย การเก็บสินค้า และการตรวจควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าในการค้าระหว่างประเทศและการดำเนินการผ่านพิธีศุลกากร

๒) รายชื่อท่าเรือบกตามภาคผนวก ๑ เป็นฐานสำหรับการพัฒนาจุดเชื่อมโยงสำคัญในการบูรณาการระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบและโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ โดยภาคีมีความตั้งใจจะพัฒนาท่าเรือบกในกรอบโครงการ กฎหมายและระเบียบข้อบังคับของประเทศตน

๓) ความตกลงฯ จะเปิดให้มีการลงนามสำหรับรัฐสมาชิกเอสแคปที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๗-๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ หลังจากนั้น จะเปิดให้ลงนามที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาตินครนิวยอร์ก ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

๔) ความตกลงฯ จะมีผลบังคับใช้ ๓๐ วันหลังจากวันที่สัตยาบันสารการยอมรับ สารให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร ฉบับที่ ๘ ของความตกลงฉบับนี้ได้รับการส่งมอบ

๕) เอสแคปจะจัดตั้งคณะทำงานว่าด้วยท่าเรือบก เพื่อพิจารณาการดำเนินการตามความตกลงฯ และพิจารณาข้อเสนอการแก้ไขต่างๆ โดยรัฐสมาชิกเอสแคปทั้งหมดจะเป็นสมาชิกของคณะทำงาน ซึ่งจะประชุมทุก ๒ ปี โดยภาคีสามารถเรียกร้องให้มีการประชุมคณะทำงานสมัยพิเศษได้

๖) การแก้ไขความตกลงฯ จะทำได้ผ่านการเสนอจากภาคี โดยฝ่ายเลขานุการจะแจ้งเวียนข้อเสนอการแก้ไขให้สมาชิกทั้งหมดของคณะทำงาน

/๗) การแก้ไข ...

๗) การแก้ไขรายชื่อท่าเรือบกในภาคผนวก ๑ จะทำได้ผ่านการเสนอจากภาคี ในรายการซึ่งตั้งอยู่ในอาณาเขตของตน

๘) กรณีการระงับข้อพิพาท ความตกลงนี้ได้ระบุว่า ในการส่งมอบสัตยาบันสาร รัฐใดๆ อาจตั้งข้อสงวนโดยระบุว่าจะไม่ถูกผูกมัดโดยข้อกำหนดเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยการระงับข้อพิพาท (ตามข้อ ๑๓ ของความตกลงฯ) ภาคีอื่นๆ ก็จะไม่ถูกผูกมัดโดยข้อกำหนดเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ย ตามที่ภาคีใดๆ นั้นได้ตั้งข้อสงวนไว้

๔.๒ การระบุท่าเรือบกที่มีความสำคัญระดับนานาชาติในภาคผนวก ๑

รายชื่อท่าเรือบกที่มีความสำคัญระดับนานาชาติปรากฏตามรายชื่อในภาคผนวก แนบท้าย ประกอบด้วย ท่าเรือบกที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๑๕๓ แห่ง และท่าเรือบกที่มีศักยภาพ ๘๗ แห่งใน ๒๗ ประเทศ โดยในส่วนของประเทศไทย มี ๓ แห่ง ประกอบด้วย สถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่องลาดกระบัง กรุงเทพฯ เป็นท่าเรือบกที่มีอยู่ในปัจจุบัน และโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าเชียงของ จังหวัดเชียงราย และโครงการสถานีขนส่งสินค้าคอนเทนเนอร์นาทา จังหวัดหนองคาย เป็นท่าเรือบกที่มีศักยภาพ

๔.๓ หลักแนวทางการพัฒนาและการดำเนินงานเกี่ยวกับท่าเรือบก ในภาคผนวก ๒

๔.๓.๑) หลักการทั่วไป

ภาคีจะใช้ความพยายามทุกอย่างที่เป็นไปได้ในการก่อสร้าง การยกระดับ และการปฏิบัติงานท่าเรือบก โดยการพัฒนาและการดำเนินการเกี่ยวกับท่าเรือบกตามรายชื่อในภาคผนวก ๑ ของความตกลงฯ จะมีแนวทางตามหลักการดังต่อไปนี้

๑) หน้าที่หลักของท่าเรือบก

ประกอบด้วย การขนถ่าย การเก็บชั่วคราว และการตรวจควบคุม การเคลื่อนย้ายสินค้าในการค้าระหว่างประเทศและการดำเนินการผ่านพิธีศุลกากร หน้าที่อื่นๆ ของท่าเรือบก ได้แก่ การรับและส่งสินค้า การรวบรวมและกระจายสินค้า การเก็บของในคลังสินค้า และการถ่ายลำ

๒) กรอบด้านสถาบัน การบริหาร และกฎหมาย

ภาคีจะเริ่มกรอบด้านสถาบัน การบริหาร และการกำกับดูแล ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและการดำเนินงานท่าเรือบก รวมทั้งมาตรการสำหรับการตรวจสอบ และการดำเนินการควบคุมและผ่านพิธีการศุลกากรที่เป็นไปตามกรอบกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของภาคีที่เกี่ยวข้อง ท่าเรือบกตามรายชื่อในภาคผนวกอาจได้รับการกำหนดให้เป็นจุดเริ่มต้นหรือปลายทางสำหรับเอกสารศุลกากร ทั้งนี้ ภาคีจะประสานความร่วมมือกับผู้ให้บริการขนส่งที่เกี่ยวข้อง องค์กรและสถาบันระหว่างประเทศ เพื่อสร้างการยอมรับท่าเรือบก เจ้าของท่าเรือบกเป็นได้ทั้งภาครัฐ เอกชน และการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน

๓) การออกแบบ การวางผัง และความสามารถรองรับ

ท่าเรือบกจะได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถรองรับที่เพียงพอ และการวางผังที่ปลอดภัยและสะดวกในการเคลื่อนย้ายตู้สินค้า สินค้าที่บรรจุ และยานพาหนะ ทั้งภายในและผ่านท่าเรือบก รวมทั้งการจัดเตรียมการขยายความสามารถรองรับตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงรูปแบบการขนส่ง ความต้องการของผู้ใช้บริการท่าเรือบก และปริมาณสินค้าและตู้สินค้าในอนาคต

/๔) โครงสร้างพื้นฐาน ...

๔) โครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ท่าเรือบกจะมีโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ อัตรากำลังคนที่เพียงพอ ต่อปริมาณสินค้าในปัจจุบันและที่คาดการณ์ไว้ตามดุลพินิจของภาคี ภายใต้กรอบกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติของตน
(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบก สรุปได้ดังนี้

(๑) ไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างฉบับสุดท้ายของความตกลงว่าด้วยท่าเรือบกดังกล่าว เนื่องจากการแสดงเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิก รวมทั้งไทย ต่อการดำเนินการที่จะเป็นประโยชน์ ในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาคให้มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคโดยรวม

(๒) ไม่มีข้อขัดข้องในการแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดเล็กน้อยในความตกลงฯ เนื่องจากการเพิ่มเติมรายละเอียดเพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น

(๓) สำหรับประเด็นมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น เห็นว่าความตกลงฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศที่จะมีผลผูกพันรัฐภาคีเมื่อมีผลใช้บังคับแล้ว จึงเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการเข้าเป็นภาคี แต่ไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๔๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนการดำเนินการให้มีผลผูกพัน
(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า ความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบกจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบโลจิสติกส์และขนส่งต่อเนื่องที่บูรณาการระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งสินค้าเพื่อลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการขนส่ง ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพประจําการคําหลักและความเชื่อมโยงระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบจากการผูกมัดโดยข้อกำหนดเกี่ยวกับการใกล้เคียงการระงับข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้น ประเทศไทยจะได้ตั้งข้อสงวนในเรื่องดังกล่าวซึ่งเป็นประเด็นที่ความตกลงฯ กำหนดให้สามารถกระทำได้ในขั้นตอนการให้สัตยาบัน กระทรวงคมนาคมจึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบการลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลว่าด้วยท่าเรือบก

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ลงนามความตกลงในนามรัฐบาลไทย

๖.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็มให้แก่ผู้ลงนามความตกลง และจัดทำข้อความการตั้งข้อสงวนในขั้นตอนการให้สัตยาบัน

๖.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการจัดทำสัตยาบันสารเพื่อยื่นต่อเอสแคปในวันลงนามความตกลงดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร.๐-๒๒๘๐-๓๔๖๘, ๐-๒๒๘๐-๕๖๓๙

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๔๘๒๙, ๐-๒๒๘๐-๑๗๑๔